

TDV İslâm Araştırmaları Merkezi Kütüphanesi
(18.10.2007)

956.0743

GNL.(ZE) 037739

AKÇ.E

Akçura, Yusuf, 1354/1935

Eski şura-yı ümmet'de çıkan makalelerimden / Yusuf Akçura. --
İstanbul : Tanin Matbaası, 1912/1329 .
60 s.

Dergi

GNL.DERĞİ D00978

00978

Şûra-yı Ümmet. -- Mısır, Paris/ Fransa, İstanbul : Osmanlı İttihad ve
Terakki Cemiyeti, 1320-1326.

(182 000)

Dergi sırasıyla Mısır, Paris ve İstanbulda yayınlanmıştır.

26 EKİM 2007

880. BAHÄEDDİN ŞÄKİR (ölm. 1340/1922)

İttihad ve Terakki Fırkası'nın önde gelen idarecilerinden Bahâeddin Şâkir 1870'de doğdu. 1312'de Mekteb-i Tıbbiye-i Askeriye'den mezun oldu. Ali Rüşdi Paşa'nın yanında tıbb-ı kânûnî (adlı tıp) muallim muavini iken siyasi faaliyetinden dolayı Paris'e kaçtı. Orada akıl hastalıkları ve tıbb-ı kânûnî ihtisası yaptı. Aynı zamanda İttihad ve Terakki'nin önde gelen liderlerinden oldu. II. Meşrutiyet'in ilanı için mücadele verdi. 1908'de yurda döndü. Tıp Fakültesi'nde tıbb-ı kânûnî müderrisliğine getirildi. Daha sonra devlet kademesinde resmi vazife almayarak fırka içinde siyasi çalışmalarına devam etti. 1912'de Balkan Harbi'nde Edirne Hastahanesi'nde çalıştı. Bulgarlar'a esir düştü. Dönüşünde vazifesine iade edildi. 1913'te Teşkilât-ı Mahsûsa'nın siyasi kısım şefliğine getirildi. I. Cihan Harbi sırasında Erzincan ve yöresinde Teşkilât-ı Mahsûsa idarecisi olarak görev yaptı. Mondros Mütarekesi'nde savaş suçlusunu ilan edilince 2 Kasım 1918'de Türkiye'den ayrılarak Berlin'e gitti. 1920'de Bakü'de toplanan Doğu Halkları Kurultayı'na katıldı ve İslam İhtilal Cemiyetleri İttihadi'nin Bakü temsilcisi oldu. 1921'de bu teşkilatın Moskova'da yapılan toplantısına katıldıktan sonra Berlin'e döndü. Orada 1922'de Ermeni komitacılar tarafından şehid edildi. Tıp üzerine şu eserleri kaleme almıştır:

1. Dârülfünûn-i Osmânî Tıp Fakültesi'nde Tedris Olunan Tıbb-ı Kânûnî Dersleri (T):

دار الفنون عثمانی طب فاکولته سنده تدریس اولنان طب قانونی درسleri

Darülfünûn-i Osmanî Tıp Fakültesi'nde okutulan tıbb-ı kanuni dersleridir. Beş fasikülden meydana gelir. 1. fasikül teaddiyât-ı sıhhat (sıhhî suçlar) ve hayattan ihtinakat (boğulmalar) ve asfiksiyalar'dan, 2. fasikül teaddiyât-ı sıhhat ve hayattan cüruh, hareket, tesir-i bürudet (soğğun etkisi), isabet-i saika (yıldırım çarpması), tesir-i elektrikiyetten, 3. fasikül mebâhis-i sıhhat ve hayattan mevt ve mevt-i anilerden, 4. fasikül teaddiyât-ı sıhhat ve hayattan itlaf-ı mevlud veya idam-ı sabiden, 5. fasikül teaddiyât-ı tenasüliyeden iskât-ı cenin'den bahseder.

Baş: محترم طلبه و افندیله. طب قانونی درسی نوظلرینی اظهار بیوؤیلن آرزویه توفیقا، طبع اینتدیریوروم. بو وسیله ایله تدریسات پروگراممز حقتده بر قاچ سوز سویلمک ایسترم: ... نوظلرک جهت فنیه سی، استاد محترم "برووارده ل"ک پارس طب فاکولته سنده کی درس لرندن اقتباس اولنمشدر. تطبیقات قانونیه سی ایسه، ملکمزده طبابت عدلیه تدریساتک اساسی وضع بیوران معلم محترمز دوقتور "علی رشیدی پاشا"ک نوظلرندن عینا انمشدر... نوظلره لیون فاکولته سی معلم لرندن "لاقادسانی" نک اثرندن و رحلهء تدریس لرنده بولندیغم "توانو، ده سقوس، اوژیه، ویبه ر، بالتازار، ژوفرووا، دویره" کی اساتذه نک تقریر و آثارندن بر چوق مباحث علاوه ایدلمشدر...

Baskıları:

1. fasikül: İstanbul, Mekteb-i Tıbbiye-i Askeriye Matbaası, 1326, 23x15(18x10,5) cm, 194 sayfa. Özege, I, 250-251; MÇOB, s. 88; SÖBKK, I-II, 125, V, 221; TUBATOK/AHTE, II, 11-12. MKAHTBK, I, 246; Karatay, TM, I, 78; Tarazi, TM, I, 350.

Bahaeddin Şakir

Bahaeddin Şakir (Bahā' al-Dīn, Şakir, 1290/1873?–1922) was a leading member of the İttihat ve Terakki Cemiyeti (İttihād ve Teraqqī Cemiyyeti, Committee of Union and Progress, CUP), who played a major role in laying the groundwork for the Young Turk Revolution of 1908. He was born in Istanbul, to parents who had migrated from İslimiye (Sliven), in today's Bulgaria. He graduated from the Mekteb-i Tibbiye-i Şahane (Royal Medical Academy) in 1312/1896 with the highest honours. Although he joined the underground CUP while attending the academy, he did not immediately assume a leading role in the organization. In 1900, he received an appointment as assistant professor at the Medical Academy, and a year later, he became the private physician of Prince Yusuf İzzeddin (Yūsuf 'Izz al-Dīn) Efendi (d. 1334/1916), who was second in line for the Ottoman succession. At his request, the prince donated handsome sums to the Young Turk movement in exile. Likewise, Bahaeddin established close ties with Ahmed Celaledin (Ahmed Celāl al-Din) Paşa, the director of the

Ottoman intelligence service, who joined the Young Turks in 1321/1904. The palace kept him under close surveillance, and when the intelligence service uncovered a money transfer to the Young Turks in Paris through his mediation, Bahaeddin was banished to Erzincan in the summer of 1323/1905. With the help of local Young Turk sympathizers, Bahaeddin fled to Trabzon, where he secretly boarded a ship for Marseilles. The Ottoman government's efforts to apprehend him on his journey and later to have him extradited from France bore no fruit, and he arrived in Paris in September 1905. He then took charge of restructuring the main Young Turk organization and turning it into a revolutionary committee. Initially, Bahaeddin planned to unite all Young Turk factions under a single banner and then create an opposition front through agreements with Armenian organizations. Though he failed to construct a common front of opposition, he succeeded in Cemaziülevvel (Jumādā I) 1324/July 1906—with the help of Dr. Nazım (Nāzım, d. 1926)—in reordering the primary Young Turk organization under the name of the Osmanlı İttihād ve Terakki Cemiyeti (Ottoman